

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.9.2015
COM(2015) 451 final

2015/0209 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της
Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση¹, στις 13 Μαΐου 2015, σκιαγραφώντας, αφενός, τα άμεσα μέτρα που θα προτείνει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση της κρίσης στη Μεσόγειο και, αφετέρου, τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες που επιβάλλεται να ληφθούν ενόψει της χάραξης διαρθρωτικών λύσεων για καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης σε όλες τις πτυχές της.

Στο πλαίσιο των άμεσων μέτρων, η Επιτροπή εξήγγειλε ότι θα προτείνει, έως το τέλος Μαΐου, έναν μηχανισμό για την ενεργοποίηση του συστήματος αντιμετώπισης επείγουσας κατάστασης, ο οποίος προβλέπεται βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στο πρόγραμμα δράσης αναγνωρίζεται ότι τα συστήματα ασύλου των κρατών μελών αντιμετωπίζουν σήμερα πιέσεις άνευ προηγουμένου και ότι με τον όγκο των αφίξεων, ιδίως στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής, οι ικανότητες υποδοχής και επεξεργασίας τους έχουν ήδη ενταθεί σε ακραίο βαθμό, φτάνοντας στα όριά τους. Στο πρόγραμμα δράσης ανακοινώνεται ότι στην πρόταση για την ενεργοποίηση του άρθρου 78 παράγραφος 3 θα ενταχθεί το πρόγραμμα προσωρινής διανομής για τα πρόσωπα τα οποία έχουν σαφώς ανάγκη διεθνούς προστασίας, με στόχο να εξασφαλιστεί η δίκαιη και εξισορροπημένη συμμετοχή όλων των κρατών μελών σε αυτή την κοινή προσπάθεια. Στο παράρτημα του προγράμματος δράσης συμπεριλαμβάνεται η κλείδα ανακατανομής, με γνώμονα τα κριτήρια που αναπτύσσονται σε αυτό (το ΑΕΠ, το μέγεθος του πληθυσμού, το ποσοστό ανεργίας και τον αριθμό των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων που είχαν επανεγκατασταθεί στο παρελθόν).

Στο πρόγραμμα δράσης υπογραμμίζεται ότι η ταχύρρυθμη απάντηση που θα υιοθετηθεί για να αντιμετωπιστεί η σημερινή κρίση στη Μεσόγειο πρέπει να αποτελέσει το πρότυπο για την αντίδραση από την πλευρά της ΕΕ κατά την αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα των κοινών εξωτερικών συνόρων το οποίο δέχεται πιέσεις από την Ανατολή έως τη Δύση και από τον Βορρά έως το Νότο.

1.2. Ενεργοποίηση του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης όσον αφορά την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία

Αποτελώντας ένα σκέλος της κοινής πολιτικής για το άσυλο, το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης ορίζει την ειδική νομική βάση για την αντιμετώπιση επείγουσας κατάστασης. Με βάση την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρέχει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να εγκρίνει προσωρινά μέτρα υπέρ των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών σε ένα ή σε περισσότερα κράτη μέλη. Τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 78 παράγραφος 3 έχουν έκτακτο χαρακτήρα. Μπορούν να ενεργοποιούνται μόνον όταν συμπληρώνεται το καθοριζόμενο όριο από την άποψη του επείγοντος χαρακτήρα και της σοβαρότητας των προβλημάτων που δημιουργούνται στα συστήματα ασύλου των κρατών μελών από την αιφνίδια εισροή υπηκόων τρίτων χωρών.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση, οι δηλώσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Απριλίου και του Ιουνίου 2015¹, και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου², που υποβλήθηκε στον απόηχο των πρόσφατων τραγωδιών στη Μεσόγειο, συγκλίνουν συνολικά στο θέμα των ειδικών και επείγουσών αναγκών τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και της ανάγκης να ενισχυθεί η εσωτερική αλληλεγγύη και να προταθούν συγκεκριμένα μέτρα για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη που πλήττονται εντονότερα.

Στις 20 Ιουλίου 2015 το Συμβούλιο κατέληξε σε γενική προσέγγιση όσον αφορά σχέδιο απόφασης για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας³. Την ίδια ημέρα, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, εγκρίθηκε με συναίνεση ένα ψήφισμα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με τη μετεγκατάσταση από την Ελλάδα και την Ιταλία 40 000 ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Εντός μιας περιόδου δύο ετών, 24 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και 16 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα.

Εν τω μεταξύ, από τότε που εγκρίθηκε η συμφωνία από το Συμβούλιο, έχει ενταθεί η μεταναστευτική κατάσταση στην Κεντρική και την Ανατολική Μεσόγειο. Οι ροές των μεταναστών και των προσφύγων έχει υπερδιπλασιαστεί, κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών, δίνοντας ώθηση για την ενεργοποίηση ενός νέου μηχανισμού επείγουσας μετεγκατάστασης, ώστε να ελαφρυνθεί η πίεση την οποία αντιμετωπίζουν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία. Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των παράτυπων αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη, από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Ιουλίου 2015, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που φαίνεται να έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, επιβεβαιώνουν τις επακόλουθες μεταναστευτικές πιέσεις στην Ιταλία και την Ελλάδα, και απεικονίζουν μεταγενέστερες μετακινήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη, μέσω των σερβοουγγρικών συνόρων, που καταλήγουν σε εξαιρετικές πιέσεις στην Ουγγαρία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Frontex, από την 1η Ιανουαρίου έως τις 30 Αυγούστου 2015, οι διαδρομές της Κεντρικής και της Ανατολικής Μεσογείου και η διαδρομή των Δυτικών Βαλκανίων αποτέλεσαν τις κυριότερες περιοχές παράτυπης διέλευσης των συνόρων κατά τη διείσδυση στην ΕΕ, αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 99% των συνολικών περιπτώσεων παράτυπης διέλευσης των συνόρων της ΕΕ. Τα στοιχεία του Frontex καταδεικνύουν επίσης ότι η διαδρομή των Δυτικών Βαλκανίων αντιπροσωπεύει σήμερα πάνω από το 30% του συνόλου των παράτυπων συνοριακών διελύσεων που εντοπίστηκαν μέχρι στιγμής το 2015· η συντριπτική πλειονότητα των ατόμων αυτών έφθασαν στην ΕΕ μέσω των εξωτερικών συνόρων της Ελλάδας. Η πλειονότητα των ατόμων που φθάνουν στη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου αποτελείται από μετανάστες από τη Συρία και την Ερυθραία, που, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το πρώτο τρίμηνο του 2015, έχουν ποσοστό αναγνώρισης άνω του 75% στις πρωτοβάθμιες διαδικασίες. Ομοίως, η πλειονότητα των μεταναστών που φθάνουν μέσω της διαδρομής της Ανατολικής Μεσογείου και των Δυτικών Βαλκανίων προέρχονται από τη Συρία και το Αφγανιστάν.

Η κατάσταση κατά μήκος των συνόρων της Ανατολικής Μεσογείου εντάθηκε δραματικά κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο του 2015, όταν τους μήνες αυτούς και μόνον άνω των

¹ Έκτακτη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (23 Απριλίου 2015), δήλωση, EUCO 18/15· σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (25-26 Ιουνίου 2015), συμπεράσματα του Συμβουλίου, EUCO 22/15.

² P8_TA(2015)0176, 28 Απριλίου 2015.

³ 3405ο Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων – έγγραφο του Συμβουλίου 11097/15.

137 000 παράτυποι μετανάστες εντοπίστηκαν να εισέρχονται στην Ελλάδα μέσω των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και της Δωδεκανήσου (ιδίως, Κω και Λέσβο) και διαμέσου των ελληνοτουρκικών συνόρων. Ομοίως, στην Ιταλία παρατηρήθηκε άφιξη άνω των 42 000 παράτυπων μεταναστών, μέσω της Κεντρικής Μεσογείου, και στην Ουγγαρία 78 472, μέσω των σερβοουγγρικών συνόρων, κατά την ίδια περίοδο.

Η Ελλάδα έλαβε 7 475 αιτήσεις για διεθνή προστασία, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 31ης Ιουλίου του 2015, αριθμός που αντιστοιχεί σε αύξηση των αιτήσεων κατά 30%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2014 (5 740). Κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, η Ιταλία έλαβε 39 183 αιτήσεις για διεθνή προστασία και η Ουγγαρία έλαβε 98 072, στοιχεία τα οποία δείχνουν αύξηση κατά 27% (30 755) και 1290% (7 055), αντιστοίχως, σε σύγκριση με το 2014.

Η αλλαγή στη δημογραφική σύνθεση των εθνικοτήτων που φθάνουν μέσω των Δυτικών Βαλκανίων προς την Ουγγαρία, από τις αρχές του 2015, και η σημαντική αύξηση των αφίξεων, κατά τους θερινούς μήνες, σηματοδοτούν μια νέα κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η οποία πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 78 παράγραφος 3. Η σημαντική αύξηση των αφίξεων Συρίων υπηκόων μέσω της διαδρομής αυτής δείχνει ότι οι ροές των προσώπων που φθάνουν είναι πολύ πιθανό να χρήζουν διεθνούς προστασίας. Η αλματώδης αύξηση των αριθμών σε σύντομο χρονικό διάστημα περιόρισε επίσης και την ικανότητα της Ουγγαρίας να προβλέψει επαρκείς πόρους για την ικανότητα υποδοχής και τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου που να ανταποκρίνονται στις παρούσες ανάγκες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή χορήγησε στην Ουγγαρία επείγουσα βοήθεια, στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας. Παρά την έντονη αυτή ανάγκη για παροχή βοήθειας, υπερισχύουν οι περαιτέρω μετακινήσεις προς την Αυστρία και τη Γερμανία, και η Ουγγαρία έχει καταστεί χώρα διέλευσης για τους περισσότερους μετανάστες, που προτιμούν να μην δώσουν συνέχεια στην αίτησή τους ή να μην υποβάλουν καν αίτηση για διεθνή προστασία στην Ουγγαρία. Παρόμοιες μεταναστευτικές τάσεις παρατηρούνται τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ιταλία. Ως εκ τούτου, δικαιολογείται η λήψη περαιτέρω μέτρου για τη μετεγκατάσταση από τα εν λόγω τρία κράτη μέλη, με βάση τις συνεχιζόμενες μεταναστευτικές πιέσεις που αντιμετωπίζουν και τα τρία κράτη μέλη, καθώς και το γεγονός ότι τα περισσότερα άτομα που φθάνουν στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ αναζητούν προστασία αλλού λόγω των δύσκολων συνθηκών στις οποίες βρίσκονται κατά την άφιξή τους στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία.

Η γεωγραφική θέση της Ιταλίας και της Ελλάδας, με τις συνεχιζόμενες συγκρούσεις στην περιοχή της άμεσης γειτονίας τους, ακόμη τις καθιστά περισσότερο ευάλωτες από τα άλλα κράτη μέλη στο άμεσο μέλλον, με πρωτοφανείς ροές μεταναστών να αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να φθάνουν στα εδάφη τους. Οι εν λόγω εξωγενείς παράγοντες αυξημένης μεταναστευτικής πίεσης προστίθενται στις υφιστάμενες διαρθρωτικές ελλείψεις στα συστήματα ασύλου τους, θέτοντας περαιτέρω υπό αμφισβήτηση την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν με τον κατάλληλο τρόπο αυτή την κατάσταση υψηλής πίεσης.

Η σημερινή εικόνα των μεταναστευτικών συνθηκών στην Ιταλία και την Ελλάδα είναι, συνεπώς, μοναδική στην ΕΕ και η αφόρητη πίεση που ασκείται στην ικανότητά τους να εξετάζουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας και να μεριμνούν για την παροχή κατάλληλων συνθηκών υποδοχής και προοπτικών ένταξης σε πρόσωπα που είναι σαφές ότι έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας υπαγορεύει σε όλα τα άλλα κράτη μέλη να επιδείξουν αλληλεγγύη.

Οι εξελίξεις των μεταναστευτικών ροών θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς από την Επιτροπή όσον αφορά όλα τα κράτη μέλη. Ανάλογα μέτρα μπορεί, επομένως, να ενεργοποιηθούν στο μέλλον στην περίπτωση εκείνων των κρατών μελών που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης, λόγω της αιφνίδιας εισροής

υπηκόων από τρίτες χώρες. Πρόκειται, κυρίως, για πιθανά μελλοντικά μέτρα, σε περίπτωση που επιδεινωθεί περαιτέρω η κατάσταση στην Ανατολική Ουκρανία.

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι βασικοί συντελεστές έχουν ήδη διατυπώσει τις ευρύτερες απόψεις τους σχετικά με το θέμα αυτό. Στη δήλωσή του, της 23ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύτηκε να εξετάσει τις δυνατότητες για τη διοργάνωση μέτρων επείγουσας μετεγκατάστασης μεταξύ όλων των κρατών μελών σε εθελοντική βάση. Στο ψήφισμά του, της 28ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο να εξετάσει σοβαρά το ενδεχόμενο ενεργοποίησης του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

Η UNHCR⁴ κάλεσε την ΕΕ να αναλάβει τη δέσμευση ότι θα χρησιμοποιηθούν τα εργαλεία αλληλεγγύης στο επίπεδο εντός της ΕΕ για τη στήριξη, ιδίως, της Ελλάδας και της Ιταλίας, μεταξύ άλλων με τη μετεγκατάσταση των προσφύγων από τη Συρία που διασώζονται στη θάλασσα σε διάφορες χώρες σε ολόκληρη την Ευρώπη, με θεμέλιο ένα ακριβοδίκαιο σύστημα διανομής. Ο τομέας των ΜΚΟ έχει επίσης εκφράσει τις απόψεις του σχετικά με το ζήτημα της μετεγκατάστασης των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας⁵.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης

Στόχος της πρότασης είναι η θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας, προκειμένου να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό τρόπο την τρέχουσα σημαντική εισροή υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφός τους, με αποτέλεσμα να υπόκεινται τα συστήματα ασύλου τους σε αφόρητη πίεση.

Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση συνεπάγονται την προσωρινή παρέκκλιση από το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και από τις διαδικαστικές ενέργειες, μεταξύ άλλων και από τα χρονικά όρια, που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 29 του εν λόγω κανονισμού. Οι νομικές και διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, εξακολουθούν να ισχύουν για τους αιτούντες που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3, τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν υπέρ του κράτους μέλους πρέπει να είναι προσωρινά. Ταυτοχρόνως, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί έχουν πραγματικό αντίκτυπο στην πράξη και προσφέρουν ουσιαστική στήριξη στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία για να αντιμετωπίσουν την εισροή μεταναστών, η διάρκεια των μέτρων αυτών δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά σύντομη. Προτείνεται, συνεπώς, να εφαρμοστούν τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση για περίοδο 24 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

⁴ Προτάσεις της UNHCR για την αντιμετώπιση των σημερινών και μελλοντικών αφίξεων αιτούντων άσυλο, προσφύγων και μεταναστών από θαλάσσης στην Ευρώπη, του Μαρτίου 2015, που είναι αναρτημένες στη διεύθυνση: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Βλέπε, για παράδειγμα, το πρόγραμμα δέκα σημείων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (ECRE) για την πρόληψη των θανάτων στη θάλασσα, της 23ης Απριλίου 2015, που είναι αναρτημένο στη διεύθυνση: www.ecre.org.

Τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση αφορούν πρωτίστως και κατ' εξοχήν τη μετεγκατάσταση στα άλλα κράτη μέλη των αιτούντων τη διεθνή προστασία, οι οποίοι φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, να έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας από την πλευρά της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας.

Τα άλλα κράτη μέλη, τα οποία ορίζονται στην πρόταση ως τα «κράτη μέλη μετεγκατάστασης», καθίστανται υπεύθυνα για την εξέταση της αίτησης του προσώπου που πρόκειται να μετεγκατασταθεί. Η εξέταση της αίτησης διενεργείται σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στην οδηγία 2011/95/ΕΕ και την οδηγία 2005/85/ΕΚ και, από την 20ή Ιουλίου 2015, στην οδηγία 2013/32/ΕΕ, η οποία θα αντικαταστήσει την οδηγία 2005/85/ΕΚ. Οι συνθήκες υποδοχής παρέχονται σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στην οδηγία 2003/9/ΕΚ και, από την 20ή Ιουλίου 2015, στην οδηγία 2013/33/ΕΕ, η οποία θα αντικαταστήσει την οδηγία 2003/9/ΕΚ.

Η πρόταση καθιερώνει τον αριθμητικό στόχο για τους αιτούντες που πρόκειται να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, ήτοι 15 600, 50 400 και 54 000, αντιστοίχως, και περιλαμβάνει στα παραρτήματά της τρεις κλείδες κατανομής, που καθορίζουν τον αριθμό των αιτούντων που προβλέπεται να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, αντιστοίχως, στα άλλα κράτη μέλη. Η εν λόγω κατανομή μεταξύ της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας γίνεται με βάση τα αντίστοιχα μερίδιά τους στον συνολικό αριθμό παράτυπων διελεύσεων των συνόρων στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία από πρόσωπα με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Με τον τρόπο αυτόν, λαμβάνεται επίσης υπόψη η απότομη αύξηση του αριθμού παράτυπων διελεύσεων των συνόρων στην Ουγγαρία, κατά τη διάρκεια του 2015 και ιδίως κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, και στην Ελλάδα, καθ' όλη τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου 2015, καθώς και ο συνεχώς υψηλός αριθμός στην Ιταλία, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του τρέχοντος έτους. Προτείνεται η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία να μην αναλάβουν οι ίδιες συμβολή, ασκώντας τον ρόλο των κρατών μελών μετεγκατάστασης. Το σύνολο των 120 000 αιτούντων που θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία αντιστοιχεί σε 62% περίπου του συνολικού αριθμού των προσώπων με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, τα οποία εισήλθαν παράτυπα στην Ιταλία και την Ελλάδα, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2015, και στην Ουγγαρία, το 2015. Ειδικά στην περίπτωση της Ουγγαρίας, προτείνεται να μετεγκατασταθούν 54 000 αιτούντες διεθνή προστασία· έως τα τέλη Ιουλίου του τρέχοντος έτους, έχουν υποβληθεί 98 072 αιτήσεις στην Ουγγαρία. Επομένως, το μέτρο μετεγκατάστασης που προτείνεται στην παρούσα απόφαση συνιστά δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ Ιταλίας, Ελλάδας και Ουγγαρίας, αφενός, και των άλλων κρατών μελών, αφετέρου.

Η πρόταση προβλέπει ότι όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ένα κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή, παρέχοντας δεόντως αιτιολογημένους λόγους που συνάδουν με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι δεν είναι προσωρινά σε θέση να συμμετάσχει, πλήρως ή εν μέρει, στη μετεγκατάσταση των αιτούντων, για περίοδο ενός έτους, θα πρέπει να καταβάλλει αντ' αυτού χρηματοδοτική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 0,002% του ΑΕΠ, για την κάλυψη της συνδρομής προς στήριξη των προσπαθειών που έχουν αναλάβει όλα τα άλλα κράτη μέλη για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση κρίσης και τις συνέπειες της μη συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στη μετεγκατάσταση. Σε περίπτωση μερικής συμμετοχής του στη μετεγκατάσταση, το ποσό αυτό μειώνεται αναλόγως. Αυτό το ποσό θα πρέπει να διατεθεί στο Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ως έσοδα για ειδικό προορισμό.

Πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα παραμείνει αμετάβλητο το επίπεδο της αλληλεγγύης με το κράτος μέλος που υφίσταται ιδιαίτερη πίεση, ως προς τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να

μετεγκατασταθούν. Ως εκ τούτου, τα κονδύλια, βάσει της κλείδας κατανομής, που προβλέφθηκαν για το εκάστοτε κράτος μέλος, το οποίο έχει προβεί σε γνωστοποίηση που έγινε δεκτή από την Επιτροπή, θα πρέπει να ανακατανομηθούν στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της μετεγκατάστασης, σε περίπτωση που ένα ή περισσότερα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στη μετεγκατάσταση των αιτούντων, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να εφαρμόζεται για την ανακατανομή στα υπόλοιπα κράτη μέλη των κονδυλίων βάσει της κλείδας κατανομής που προβλέπονταν για το ή τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν, λόγω των σημαντικών επιπτώσεων αυτής της ανακατανομής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας μετεγκατάστασης που καθορίζεται στην παρούσα απόφαση περιορίζεται διττώς.

Πρώτον, προτείνεται να εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση μόνον για εκείνους τους αιτούντες οι οποίοι, εκ πρώτης όψεως, έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Στην παρούσα πρόταση καθορίζεται ότι οι αιτούντες αυτοί ανήκουν σε εθνικότητες για τις οποίες το μέσο ποσοστό αναγνώρισης από την ΕΕ, όπως καθορίζεται από την Eurostat, υπερβαίνει ποσοστό 75%.

Δεύτερον, προτείνεται να εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση μόνον για εκείνους τους αιτούντες για τους οποίους η Ιταλία, η Ελλάδα ή η Ουγγαρία θα αποτελεί κατ' αρχήν το υπεύθυνο κράτος μέλος, σύμφωνα με τα κριτήρια αναδοχής που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 εξακολουθεί να ισχύει για τους αιτούντες που βρίσκονται στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, μεταξύ αυτών και για εκείνους με ποσοστό αναγνώρισης άνω του 75%, για τους οποίους ένα από τα αντικειμενικά κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό (για παράδειγμα, η παρουσία μελών της οικογένειας σε κάποιο άλλο κράτος μέλος) υποδηλώνει ότι ένα άλλο κράτος μέλος τυγχάνει υπεύθυνο. Συνεπώς, οι αιτούντες αυτοί θα μεταφέρονται στα άλλα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και όχι στο πλαίσιο των προσωρινών μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 θα εξακολουθήσει, παράλληλα, να εφαρμόζεται επίσης για εκείνα τα πρόσωπα που δεν έχουν μετεγκατασταθεί δυνάμει του παρόντος καθεστώτος και τα οποία ενδέχεται να σταλούν πίσω στην Ιταλία ή την Ουγγαρία από τα άλλα κράτη μέλη. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό σημείο, οι συνθήκες είναι διαφορετικές για την Ελλάδα, όπου, σύμφωνα με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, τα κράτη μέλη έχουν αναστείλει τις μεταφορές στην Ελλάδα βάσει του καθεστώτος του Δουβλίνου, κατ' εφαρμογή της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας, η οποία ακολουθήθηκε από την απόφαση η οποία εκδόθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση N.S. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία επιβεβαίωσε την ύπαρξη συστημικών αδυναμιών στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα.

Στην πρόταση καθορίζεται η απλή διαδικασία μετεγκατάστασης, για να διασφαλίζεται η ταχεία μεταφορά των ενδιαφερόμενων προσώπων στο κράτος μέλος της μετεγκατάστασης. Κάθε κράτος μέλος ορίζει ένα εθνικό σημείο επαφής για τους σκοπούς της εφαρμογής της

παρούσας απόφασης και το ανακοινώνει στα άλλα κράτη μέλη και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΥΥΑ).

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τον αριθμό των αιτούντων που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν στο έδαφός τους. Η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία, με τη συνδρομή της ΕΥΥΑ, και, κατά περίπτωση, των αξιωματούχων συνδέσμων των κρατών μελών, εντοπίζουν, επί αυτής της βάσεως, τους συγκεκριμένους αιτούντες οι οποίοι θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν στα άλλα κράτη μέλη. Κατά τις ενέργειες αυτές θα πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στους ευάλωτους αιτούντες. Κατόπιν έγκρισης από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, η επίσημη απόφαση για να μετεγκατασταθεί ο αιτών θα πρέπει στη συνέχεια να ληφθεί από την Ιταλία, την Ελλάδα ή την Ουγγαρία και να κοινοποιηθεί στον αιτούντα. Στην πρόταση διευκρινίζεται ότι οι αιτούντες, των οποίων απαιτείται να ληφθούν τα δακτυλικά αποτυπώματα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, δεν επιτρέπεται να μετεγκατασταθούν παρά μόνον εφόσον έχουν ληφθεί τα δακτυλικά τους αποτυπώματα. Στην πρόταση διευκρινίζεται επίσης ότι τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να αρνηθούν τη μετεγκατάσταση του αιτούντος για τον οποίο υπάρχουν ανησυχίες σε θέματα εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. Η πρόταση προβλέπει ότι όλα τα διαδικαστικά στάδια πρέπει να διεκπεραιώνονται το συντομότερο δυνατόν και ότι, εν πάση περιπτώσει, η μεταφορά του αιτούντος θα πρέπει να πραγματοποιείται το αργότερο εντός δύο μηνών αφότου το κράτος μέλος μετεγκατάστασης ανακοινώσει τον αριθμό των αιτούντων που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν ταχέως, με δυνατότητα παράτασης, εάν δικαιολογείται, δύο επιπλέον εβδομάδων για το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, ή τεσσάρων εβδομάδων για την Ιταλία, την Ελλάδα ή την Ουγγαρία, σε περίπτωση δικαιολογημένων πρακτικών εμποδίων.

Εκτός από τη μετεγκατάσταση, η πρόταση καθορίζει και άλλα μέτρα στήριξης που πρέπει να παρέχονται στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία επί τόπου. Στην πρόταση προβλέπεται, ιδίως, η αύξηση της υποστήριξης που παρέχεται από τα άλλα κράτη μέλη στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, υπό τον συντονισμό της ΕΥΥΑ και άλλων αρμόδιων οργανισμών. Ο στόχος είναι να υποβοηθηθούν τα τρία κράτη μέλη, ιδίως κατά τον έλεγχο και στα αρχικά στάδια της εξέτασης των αιτήσεων, καθώς και κατά την εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης που καθορίζεται στην παρούσα πρόταση (ιδίως, με την παροχή πληροφοριών και εξειδικευμένης βοήθειας στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και τις πρακτικές διευθετήσεις για την εκτέλεση των μεταφορών).

Στην πρόταση υπενθυμίζεται επίσης η υποχρέωση της Ιταλίας και της Ελλάδας να επικαιροποιήσουν τον χάρτη πορείας, και προβλέπεται η υποχρέωση της Ουγγαρίας να υποβάλει στην Επιτροπή χάρτη πορείας, που θα περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της πρώτης υποδοχής και του επαναπατρισμού, ενισχύοντας τις ικανότητες, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων τους στους τομείς αυτούς, καθώς και μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Στην πρόταση προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής να αναστείλει, υπό ορισμένους όρους, την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Η πρόταση περιλαμβάνει ειδικές εγγυήσεις και υποχρεώσεις για τους αιτούντες που υπόκεινται σε μετεγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος. Στην πρόταση προσδιορίζεται το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης, το δικαίωμα να τους κοινοποιείται η απόφαση μετεγκατάστασης, στην οποία πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το κράτος της μετεγκατάστασης, και το δικαίωμα της μετεγκατάστασης με τα μέλη της οικογένειας στο ίδιο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Στην πρόταση υπενθυμίζεται επίσης η υποχρέωση να δίδεται πρωταρχική σημασία στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού, κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με το κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Αυτό συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση της Ιταλίας, της

Ελλάδας και της Ουγγαρίας να επισημαίνουν στα άλλα κράτη μέλη αν ο αιτών που πρέπει να μετεγκατασταθεί είναι ασυνόδευτος ανήλικος και, από κοινού με το κράτος μέλος το οποίο έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη μετεγκατάσταση του συγκεκριμένου ανηλίκου, να διασφαλίζουν ότι, προτού πραγματοποιηθεί η μετεγκατάσταση, διενεργείται αξιολόγηση σχετικά με το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με το Γενικό Σχόλιο αριθ. 14 (2013) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού⁶. Στην πρόταση υπενθυμίζονται επίσης οι συνέπειες των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία ή των δικαιούχων της διεθνούς προστασίας, που αποτελούσαν μέρος του προγράμματος μετεγκατάστασης με βάση την επί του παρόντος ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ, δηλαδή στις περιπτώσεις που αυτοί εισέρχονται χωρίς άδεια στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, διαφορετικού από το υπεύθυνο (εν προκειμένω, στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης).

Στην πρόταση υπενθυμίζεται η δυνατότητα, η οποία απορρέει από το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης, να εγκρίνει το Συμβούλιο, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προσωρινά μέτρα προς όφελος άλλου κράτους μέλους, πλην της Ιταλίας, της Ελλάδας ή της Ουγγαρίας, το οποίο θα βρεθεί αντιμέτωπο με παρόμοια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών. Αυτό θα μπορούσε να καταστεί αναγκαίο, ιδίως σε περίπτωση που επιδεινωθεί περαιτέρω η κατάσταση στην Ανατολική Ουκρανία. Η πρόταση προβλέπει ότι τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή των υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.

Η πρόταση ορίζει ότι τα μέτρα μετεγκατάστασης που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα επωφεληθούν από χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 516/2014. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης εισπράττουν κατ' αποκοπή ποσό 6 000 ευρώ για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία ο οποίος μετεγκαθίσταται από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Η χρηματοδοτική αυτή στήριξη θα υλοποιηθεί με την εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014. Όσον αφορά το κόστος μεταφοράς, η πρόταση προβλέπει ότι η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία λαμβάνουν κατ' αποκοπή ποσό 500 ευρώ για κάθε άτομο που μετεγκαθίσταται από το έδαφός τους.

Βάσει της πρότασης, η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει στο Συμβούλιο, κάθε έξι μήνες, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, καθώς και σχετικά με την εφαρμογή των χαρτών πορείας, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία.

Τέλος, η πρόταση ορίζει ότι η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε πρόσωπα που φθάνουν στο έδαφος της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης. Η απόφαση θα εφαρμοστεί επίσης σε αιτούντες που έχουν φθάσει στο έδαφος των εν λόγω κρατών μελών έναν μήνα πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

2.2. Νομική βάση

Η νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου είναι το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁶

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αριθ. 21, που προσαρτάται στη ΣΛΕΕ, για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στη θέσπιση από το Συμβούλιο προτεινόμενων μέτρων βάσει του τρίτου μέρους τίτλος V της ΣΛΕΕ. Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία μπορούν να γνωστοποιήσουν στο Συμβούλιο, εντός τριών μηνών από την υποβολή πρότασης ή πρωτοβουλίας, ή ανά πάσα στιγμή μετά την έκδοσή της, ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή οποιωνδήποτε τέτοιων προτεινόμενων μέτρων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους τίτλος V της ΣΛΕΕ. Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να γνωστοποιήσει στα άλλα κράτη μέλη ότι επιθυμεί να εφαρμόσει πλήρως όλα τα σχετικά μέτρα τα οποία θεσπίζονται βάσει του τίτλου V της ΣΛΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες με την Ισλανδία, τη Νορβηγία, την Ελβετία και το Λιχτενστάιν, συνδέοντάς τες με το «κεκτημένο του Δουβλίνου/Eurodac» (κανονισμός 343/2003, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 604/2013 και τον κανονισμό 2725/2000, ο οποίος θα αντικατασταθεί από τον κανονισμό 603/2014). Η παρούσα πρόταση δεν συνιστά ανάπτυξη του «κεκτημένου του Δουβλίνου/Eurodac» και δεν υφίσταται, κατά συνέπεια, ουδεμία υποχρέωση από πλευράς των συνδεδεμένων κρατών να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή την αποδοχή της παρούσας απόφασης από την πλευρά τους, μόλις εγκριθεί από το Συμβούλιο. Τα συνδεδεμένα κράτη μπορούν, παρά ταύτα, να αποφασίσουν να συμμετέχουν οικειοθελώς στα προσωρινά μέτρα που θεσπίζονται με την παρούσα απόφαση.

2.3. Αρχή της επικουρικότητας

Βάσει του τίτλου V της ΣΛΕΕ για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ανατίθενται ορισμένες αρμοδιότητες σχετικά με τα θέματα αυτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αρμοδιότητες αυτές πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ήτοι εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν, όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης που προκλήθηκε από την ξαφνική εισροή υπηκόων τρίτων χωρών στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, όπως περιγράφεται ανωτέρω, εκθέτει τα συστήματα ασύλου και τους πόρους τους σε σημαντική πίεση. Συνεπεία των εξελίξεων αυτών, ενδέχεται να επηρεαστούν και άλλα κράτη μέλη από τις δευτερογενείς μετακινήσεις των προσώπων αυτών από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία προς αυτά τα άλλα κράτη. Είναι σαφές ότι οι ενέργειες των μεμονωμένων κρατών μελών δεν είναι σε θέση να δώσουν ικανοποιητική απάντηση στα κοινά ζέοντα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν όλα τα κράτη μέλη στον χώρο αυτόν. Είναι, επομένως, απαραίτητη η ανάληψη δράσης από την ΕΕ στον τομέα αυτόν.

2.4. Αρχή της αναλογικότητας

Τα διάφορα οικονομικά και επιχειρησιακά μέτρα που έχουν υιοθετηθεί μέχρι στιγμής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΥΑ προς υποστήριξη των συστημάτων ασύλου της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας δεν έχουν αποδειχθεί επαρκή για την αντιμετώπιση της σοβαρής κατάστασης κρίσης στα δύο αυτά κράτη μέλη. Λαμβάνοντας υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα και τη σοβαρότητα της κατάστασης που δημιουργήθηκε από το κύμα εισροής που περιγράφεται ανωτέρω, η επιλογή για την ανάληψη περαιτέρω δράσης από την ΕΕ στο θέμα

αυτό δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της κατάστασης. Σύμφωνα με την πρόταση, σχεδιάζεται, ειδικότερα, η μετεγκατάσταση, μέσα σε περίοδο δύο ετών, των 15 600, 50 400 και 54 000 αιτούντων οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας από την πλευρά της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας, αντιστοίχως, στο έδαφος των άλλων κρατών μελών. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία για τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2015, όσον αφορά την Ιταλία και την Ελλάδα, και ολόκληρο το 2015, όσον αφορά την Ουγγαρία, ο αριθμός των προσώπων τα οποία πρέπει να μετεγκατασταθούν αντιπροσωπεύει 36%, όσον αφορά την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, αντιστοίχως, επί του συνολικού αριθμού των περιστατικών παράτυπης διέλευσης των συνόρων στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, αντιστοίχως.

Οι υπόλοιποι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν ή που δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας θα βρεθούν εκτός του πεδίου του προγράμματος μετεγκατάστασης και θα παραμείνουν υπό την ευθύνη της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας ή του κράτους το οποίο έχει οριστεί ως το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Την ίδια στιγμή, η στήριξη που παρέχεται από τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία συνδέεται με τον όρο της επικαιροποίησης ή της υποβολής έκθεσης από αυτά τα τρία κράτη μέλη, αντιστοίχως, και της παρακολούθησης από την πλευρά της Επιτροπής αναφορικά με την τήρηση των εν λόγω χαρτών πορείας, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, μετά το πέρας της περιόδου εφαρμογής της διαδικασίας μετεγκατάστασης που προβλέπεται στην παρούσα πρόταση, τα συστήματα ασύλου και μετανάστευσής τους θα είναι καλύτερα εξοπλισμένα για την αντιμετώπιση καταστάσεων ιδιαίτερα έντονης πίεσης.

2.5. Επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα

Η καθιέρωση των προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας έχει ως αποτέλεσμα τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των αιτούντων οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ («ο Χάρτης»).

Με τη διασφάλιση της ταχείας πρόσβασης των ενδιαφερομένων σε κατάλληλες διαδικασίες για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, η παρούσα απόφαση αποσκοπεί, ειδικότερα, στην προστασία του δικαιώματος ασύλου και την κατοχύρωση της προστασίας έναντι της επαναπροώθησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 18 και 19 του Χάρτη. Επιπλέον, με τη μέριμνα για τη μεταφορά των ενδιαφερόμενων προσώπων σε ένα κράτος μέλος που είναι σε θέση να τους προσφέρει κατάλληλες συνθήκες υποδοχής και προοπτικές ένταξης, η παρούσα απόφαση έχει ως στόχο να διασφαλιστεί ο πλήρης σεβασμός του δικαιώματος στην αξιοπρέπεια και η προστασία από τα βασανιστήρια και τις απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση, όπως προβλέπεται στα άρθρα 1 και 4 του Χάρτη. Η παρούσα απόφαση αποσκοπεί επίσης στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη, και του δικαιώματος οικογενειακής ενότητας, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Χάρτη.

2.6. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η παρούσα πρόταση συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες συνολικού ύψους 780 000 000 ευρώ για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της
Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 80 της Συνθήκης, οι πολιτικές της Ένωσης στον τομέα των συννοριακών ελέγχων, του ασύλου και της μετανάστευσης, καθώς και η εφαρμογή τους, θα πρέπει να διέπονται από τις αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, ενώ οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται στον τομέα αυτόν πρέπει να περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.
- (3) Η πρόσφατη κατάσταση κρίσης στη Μεσόγειο εξώθησε τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να αναγνωρίσουν αμέσως τις έκτακτες μεταναστευτικές ροές σε αυτή την περιοχή και να απευθύνουν έκκληση να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα αλληλεγγύης για τα κράτη μέλη που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Στην κοινή συνεδρίαση των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Απριλίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε, ειδικότερα, σχέδιο δέκα σημείων όσον αφορά τις άμεσες δράσεις που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση της εν λόγω κρίσης, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η δέσμευση να εξεταστούν οι επιλογές που αφορούν τον μηχανισμό επείγουσας μετεγκατάστασης.
- (4) Στα συμπεράσματά του της 23ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, μεταξύ άλλων, να ενισχύσει την εσωτερική αλληλεγγύη και ευθύνη και δεσμεύτηκε, ιδίως, να αυξήσει την παροχή επείγουσας βοήθειας στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής και να εξετάσει επιλογές για την οργάνωση εθελοντικού μηχανισμού μετεγκατάστασης μεταξύ όλων των κρατών μελών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και να αναπτύξει ομάδες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΥΥΑ) στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής για την κοινή εξέταση των αιτήσεων για διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένων της καταχώρισης και της λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων.
- (5) Στο ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανέλαβε ότι η απόκριση της Ένωσης στα πρόσφατα τραγικά συμβάντα της Μεσογείου θα πρέπει

να στηρίζεται στην αλληλεγγύη και τον δίκαιο επιμερισμό των ευθυνών, και επανέλαβε επίσης την ανάγκη να εντείνει η ΕΕ τις προσπάθειές της στο πεδίο αυτό προς τα κράτη μέλη που υποδέχονται τον υψηλότερο αριθμό προσφύγων και αιτούντων διεθνή προστασία, είτε σε απόλυτους αριθμούς είτε αναλογικά.

- (6) Κατά τη σύνοδό του της 25ης και 26ης Ιουνίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, μεταξύ άλλων, ότι θα πρέπει να προωθηθούν εκ παραλλήλου τρεις βασικές διαστάσεις: μετεγκατάσταση/επανεγκατάσταση, επιστροφή/επανεισδοχή/επανεένταξη και συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ειδικότερα, υπό το πρίσμα της επικρατούσας επείγουσας κατάστασης και της δέσμευσης για την ενίσχυση της αλληλεγγύης και της ευθύνης, την προσωρινή και κατ' εξαίρεση μετεγκατάσταση από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη, εντός δύο ετών, 40 000 προσώπων τα οποία έχουν σαφώς ανάγκη διεθνούς προστασίας, με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών. Ζήτησε την ταχεία έκδοση σχετικής απόφασης από το Συμβούλιο και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, για τον σκοπό αυτόν, όλα τα κράτη μέλη θα καταλήξουν σε συναίνεση για την κατανομή των προσώπων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών.
- (7) Οι ειδικές καταστάσεις των κρατών μελών είναι αποτέλεσμα, ιδίως, των μεταναστευτικών ροών σε άλλες γεωγραφικές περιοχές, όπως είναι η μεταναστευτική διαδρομή των Δυτικών Βαλκανίων.
- (8) Διάφορα κράτη μέλη βρέθηκαν αντιμέτωπα με σημαντική αύξηση του συνολικού αριθμού μεταναστών, μεταξύ άλλων και των αιτούντων διεθνή προστασία, που έφθασαν στο έδαφός τους το 2014, ενώ ορισμένοι έχουν εξακολουθήσει να φθάνουν μέσα στους πρώτους μήνες του 2015. Δόθηκε σε διάφορα κράτη μέλη έκτακτη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επιχειρησιακή υποστήριξη από την ΕΥΥΑ, για να βοηθηθούν να αντεπεξέλθουν στην αύξηση αυτή.
- (9) Μεταξύ των κρατών μελών που γνώρισαν καταστάσεις ιδιαίτερης πίεσης και υπό το φως των πρόσφατων τραγικών γεγονότων στη Μεσόγειο, ιδίως η Ιταλία και η Ελλάδα, και, πιο πρόσφατα, η Ουγγαρία αντιμετωπίζουν άνευ προηγουμένου εισροή κυμάτων μεταναστών, στους οποίους ανήκουν και οι αιτούντες διεθνή προστασία οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, που φθάνουν στα εδάφη τους, ασκώντας τεράστια πίεση στα συστήματα μετανάστευσης και ασύλου τους.
- (10) Στις 20 Ιουλίου 2015 το Συμβούλιο κατέληξε σε γενική προσέγγιση όσον αφορά σχέδιο απόφασης για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Την ίδια ημέρα, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, εγκρίθηκε με συναίνεση ένα ψήφισμα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με τη μετεγκατάσταση από την Ελλάδα και την Ιταλία 40 000 ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Εντός μιας περιόδου δύο ετών, 24 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και 16 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα.
- (11) Κατά τις τελευταίες εβδομάδες, η μεταναστευτική πίεση στα νότια εξωτερικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα έχει και πάλι αυξηθεί απότομα, και η μετατόπιση των μεταναστευτικών ροών συνεχίστηκε από τη διαδρομή της Κεντρικής στη διαδρομή της Ανατολικής Μεσογείου και των Δυτικών Βαλκανίων προς την Ουγγαρία, ως αποτέλεσμα του αυξημένου αριθμού μεταναστών που φθάνουν στην και από την Ελλάδα. Λόγω της κατάστασης, θα πρέπει να επιτραπεί η λήψη περαιτέρω

προσωρινών μέτρων ώστε να απαλλαγεί η Ιταλία και η Ελλάδα από σημαντικές πιέσεις για παροχή ασύλου, καθώς και η λήψη νέων μέτρων υπέρ της Ουγγαρίας.

- (12) Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα (Frontex), οι διαδρομές της Κεντρικής και της Ανατολικής Μεσογείου αποτέλεσαν τις κύριες περιοχές παράτυπης διέλευσης των συνόρων κατά τη διεύθυνση στην ΕΕ, τους πρώτους οκτώ μήνες του 2015. Από την αρχή του έτους, αφίχθηκαν στην Ιταλία με παράτυπο τρόπο περίπου 116 000 μετανάστες (συμπεριλαμβανομένων περίπου 10 000 παράτυπων μεταναστών, που έχουν καταχωριστεί από τις τοπικές αρχές, αλλά δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί στα στοιχεία του Frontex). Κατά τον Μάιο και τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, εντοπίστηκαν από τον Frontex 34 691 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης των συνόρων και, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου, 42 356, το οποίο αντιστοιχεί σε αύξηση 20%. Σημαντική αύξηση σημειώθηκε στην Ελλάδα το 2015, με περισσότερους από 211 000 παράτυπους μετανάστες να φθάνουν στη χώρα (συμπεριλαμβανομένων περίπου 28 000 παράτυπων μεταναστών, που έχουν καταχωριστεί από τις τοπικές αρχές, αλλά δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί στα στοιχεία του Frontex). Κατά τον Μάιο και τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, εντοπίστηκαν από τον Frontex 53 624 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης των συνόρων και, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου, 137 000, το οποίο αντιστοιχεί σε αύξηση 250%. Στην Ουγγαρία, εντοπίστηκαν περισσότερες από 145 000 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης των συνόρων, κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2015 (συμπεριλαμβανομένων περίπου 3 000 παράτυπων μεταναστών, που έχουν καταχωριστεί από τις τοπικές αρχές, αλλά δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί στα στοιχεία του Frontex). Κατά τον Μάιο και τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, εντοπίστηκαν 53 642 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης των συνόρων και, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου, 78 472, το οποίο αντιστοιχεί σε αύξηση 150%. Σημαντικό ποσοστό του συνολικού αριθμού των παράτυπων μεταναστών που εντοπίζονται στις περιοχές αυτές αποτελούν οι μετανάστες εθνικοτήτων που, με βάση τα στοιχεία της Eurostat, επιτυγχάνουν υψηλά ποσοστά αναγνώρισης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (13) Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat και της ΕΥΥΑ, 39 183 άτομα υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιταλία, από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2015, σε σύγκριση με 30 755 κατά την ίδια περίοδο του 2014 (ήτοι αύξηση κατά 27%). Παρόμοια ήταν η αύξηση του αριθμού των αιτήσεων που παρατηρήθηκε στην Ελλάδα, με 7 475 αιτούντες (ήτοι αύξηση κατά 30%). Η Ουγγαρία αντιμετώπισε πολύ απότομη αύξηση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2014: 98 072 άτομα υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας, από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2015, και 7 055 κατά την ίδια περίοδο του 2014. Τούτο αντιστοιχεί σε αύξηση 1290%.
- (14) Πολλές είναι οι δράσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής προς υποστήριξη της Ιταλίας και της Ελλάδας στο πλαίσιο της πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου, μεταξύ άλλων με την παροχή σε αυτές ουσιαστικής επείγουσας βοήθειας και επιχειρησιακής υποστήριξης από την ΕΥΥΑ. Η Ιταλία και η Ελλάδα αποτέλεσαν τον δεύτερο και τρίτο μεγαλύτερο δικαιούχο χρηματοδοτήσεων που εκταμειώθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013, στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών» (SOLID), και έλαβαν επιπροσθέτως ουσιαστική χρηματοδότηση για επείγουσες ανάγκες. Η Ιταλία και η Ελλάδα θα εξακολουθήσουν να αποτελούν τους κυριότερους δικαιούχους του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) κατά την περίοδο 2014-2020. Η Ουγγαρία έχει

λάβει 25,5 εκατ. ευρώ καθ' όλη την περίοδο 2007-2013, μέσω των κονδυλίων του προγράμματος «SOLID», συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας βοήθειας, και θα λάβει περισσότερα από 64 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, στο πλαίσιο του TAME και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (Σύνορα). Επιπλέον, στο πλαίσιο αμοτερόνων των ταμείων, έχει ήδη χορηγηθεί στην Ουγγαρία σημαντική επείγουσα βοήθεια, το 2014 και το 2015.

- (15) Λόγω της συνεχιζόμενης αστάθειας και των συγκρούσεων στην άμεση γειτονία της Ιταλίας και της Ελλάδας, και του αντικτύπου των μεταναστευτικών ροών στην Ουγγαρία, είναι πολύ πιθανό ότι θα συνεχίσει να ασκείται σημαντική και αυξανόμενη πίεση στα συστήματα μετανάστευσης και ασύλου τους, με σημαντικό μέρος των μεταναστών να έχει ενδεχομένως ανάγκη διεθνούς προστασίας. Αυτό στοιχειοθετεί την επιτακτική ανάγκη να επιδειχθεί αλληλεγγύη έναντι της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας και να συμπληρωθούν οι δράσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής, ώστε να τους παρασχεθεί στήριξη με προσωρινά μέτρα στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης.
- (16) Θα πρέπει να υπομνησθεί ότι στην απόφαση για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας της [ημερομηνία], καθορίζεται η υποχρέωση της Ιταλίας και της Ελλάδας να διαμορφώσουν διαρθρωτικές λύσεις για την αντιμετώπιση εξαιρετικών πιέσεων στα συστήματά τους ασύλου και μετανάστευσης, με την καθιέρωση συμπαγούς και στρατηγικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης και την εντατικοποίηση της συνεχιζόμενης διαδικασίας μεταρρύθμισης σε αυτούς τους τομείς. Οι χάρτες πορείας τους οποίους αναμένεται να υποβάλουν η Ιταλία και η Ελλάδα, για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ληφθεί υπόψη η παρούσα απόφαση. Ομοίως, η Ουγγαρία θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης, χάρτη πορείας, που θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της πρώτης υποδοχής και του επαναπατρισμού, ενισχύοντας τις ικανότητες, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματός της στους τομείς αυτούς, καθώς και μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης, με σκοπό να της δοθεί η δυνατότητα να αντεπεξέλθει καλύτερα, μετά την παρέλευση ισχύος της παρούσας απόφασης, στην πιθανή αυξημένη εισροή μεταναστών στο έδαφός της.
- (17) Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε επί μιας σειράς αλληλένδετων μέτρων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να αναστείλει, κατά περίπτωση και αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις του, την εφαρμογή της παρούσας απόφασης για περιορισμένο χρονικό διάστημα, εφόσον η Ιταλία, η Ελλάδα ή η Ουγγαρία δεν τηρεί, εν προκειμένω, τις δεσμεύσεις της.
- (18) Εάν κάποιο άλλο κράτος μέλος αντιμετωπίσει παρόμοια επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο, μπορεί να εκδώσει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους, βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (19) Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή των υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση. Το γεγονός ότι η Ουγγαρία δεν ανέλαβε δεσμεύσεις στο πλαίσιο της απόφασης για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης

από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, που εκδόθηκε στις [ημερομηνία] του 2015, λαμβάνεται δεόντως υπόψη και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει ανάγκη, στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, να ανασταλεί επισήμως η συμμετοχή της, κατά το άρθρο 9 της εν λόγω απόφασης.

- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης, τα μέτρα που σχεδιάζεται να ληφθούν υπέρ της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας θα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Η περίοδος των 24 μηνών είναι λογική προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα έχουν πραγματικό αντίκτυπο στο θέμα της στήριξης της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας ώστε να αντιμετωπίσουν τα σημαντικά μεταναστευτικά κύματα εισροής στο έδαφός τους.
- (21) Τα μέτρα για τη μετεγκατάσταση από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, συνεπάγονται προσωρινή παρέκκλιση από τον κανόνα του άρθρου 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, σύμφωνα με τον οποίο η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία θα ήταν άλλως υπεύθυνες για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο κεφάλαιο III του εν λόγω κανονισμού, καθώς και προσωρινή παρέκκλιση από τις διαδικαστικές ενέργειες, μεταξύ άλλων και από τα χρονικά όρια, που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 29 του εν λόγω κανονισμού. Οι λοιπές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, καθώς και οι εκτελεστικοί κανόνες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής και στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 118/2014 της Επιτροπής, εξακολουθούν να ισχύουν, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που περιέχονται σε αυτούς σχετικά με την υποχρέωση του κράτους μέλους που προβαίνει στη μεταφορά να καλύψει τις αναγκαίες δαπάνες για τη μεταφορά του αιτούντος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης και σχετικά με τη συνεργασία για τις μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τη διαβίβαση πληροφοριών μέσω του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνίας «DubliNet». Η παρούσα απόφαση συνεπάγεται επίσης παρέκκλιση από τη συγκατάθεση του αιτούντος διεθνή προστασία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸.
- (22) Τα μέτρα μετεγκατάστασης δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την επανένωση των οικογενειών και την ειδική προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας για ανθρωπιστικούς λόγους.
- (23) Έπρεπε να γίνει η επιλογή ποια θα είναι τα εφαρμοστέα κριτήρια, κατά την έκδοση της απόφασης για το ποιοι και πόσοι αιτούντες θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία,

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 573/2007/ΕΚ και αριθ. 575/2007/ΕΚ και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 168).

την Ελλάδα και την Ουγγαρία, με την επιφύλαξη των αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο για τις αιτήσεις ασύλου. Προβλέπεται ένα σαφές και πρακτικά εφαρμόσιμο σύστημα, με βάση το κατώτατο όριο του μέσου ποσοστού των αποφάσεων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας στις πρωτοβάθμιες διαδικασίες στο επίπεδο της Ένωσης, όπως ορίζονται από την Eurostat, επί του συνολικού αριθμού των αποφάσεων επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που εκδίδονται στο επίπεδο της Ένωσης στις πρωτοβάθμιες διαδικασίες, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Το εν λόγω κατώτατο όριο πρέπει, αφενός, να εξασφαλίζει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ότι όλοι οι αιτούντες, οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, θα είναι σε θέση να απολαύουν πλήρως και ταχέως των δικαιωμάτων προστασίας τους στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Από την άλλη πλευρά, θα αποτρέψει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τους αιτούντες που ενδέχεται να λάβουν αρνητική απόφαση στο θέμα της αίτησής τους, από τη μετεγκατάστασή τους σε κάποιο άλλο κράτος μέλος, με αποτέλεσμα, επομένως, την αδικαιολόγητη παράταση της παραμονής τους στην Ένωση. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα και ενημερωμένα τριμηνιαία στοιχεία της Eurostat για τις πρωτοβάθμιες αποφάσεις, στην παρούσα απόφαση θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί κατώτατο όριο 75%.

- (24) Τα προσωρινά μέτρα έχουν ως στόχο να απαλλάξουν την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία από σημαντικές πιέσεις στον χώρο του ασύλου, ιδίως με τη μετεγκατάσταση σημαντικού αριθμού αιτούντων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, οι οποίοι έφθασαν στο έδαφος της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας μετά την ημερομηνία κατά την οποία έχει αρχίσει να εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση. Με βάση τον συνολικό αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει παράτυπα στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, το 2015, και τον αριθμό των ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, συνολικά 120 000 αιτούντες με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε περίπου 62% του συνολικού αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, οι οποίοι έχουν εισέλθει παράτυπα στην Ιταλία και την Ελλάδα, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2015, και στην Ουγγαρία, καθ' όλη τη διάρκεια του 2015. Το μέτρο μετεγκατάστασης που προτείνεται στην παρούσα απόφαση συνιστά δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ Ιταλίας, Ελλάδας και Ουγγαρίας, αφενός, και των άλλων κρατών μελών, αφετέρου, δεδομένων των συνολικών διαθέσιμων στοιχείων για το 2015 σχετικά με την παράτυπη διέλευση των συνόρων. Από τη σύγκριση των στοιχείων αυτών μεταξύ Ιταλίας, Ελλάδας και Ουγγαρίας, προκύπτει ότι το 13% των αιτούντων αυτών θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, το 42% από την Ελλάδα και το 45% από την Ουγγαρία.
- (25) Η μετεγκατάσταση των αιτούντων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με βάση κλείδα κατανομής, που ορίζεται στα παραρτήματα I, II και III. Η προτεινόμενη κλείδα κατανομής θα πρέπει να βασίζεται α) στο μέγεθος του πληθυσμού (στάθμιση 40%), β) στο συνολικό ΑΕΠ (στάθμιση 40%), γ) στον μέσο αριθμό αιτήσεων ασύλου ανά εκατομμύριο κατοίκων κατά την περίοδο 2010-2014⁹ (στάθμιση 10%, με ανώτατο όριο 30% του αποτελέσματος του πληθυσμού και του ΑΕΠ στην κλείδα, ώστε να αποφευχθούν δυσανάλογα αποτελέσματα του εν λόγω κριτηρίου επί της συνολικής κατανομής) και δ) στο ποσοστό ανεργίας (στάθμιση 10%, με ανώτατο όριο 30% του αποτελέσματος του πληθυσμού και του ΑΕΠ στην κλείδα, ώστε να αποφευχθούν δυσανάλογα

⁹

Για την Κροατία, λαμβάνεται υπόψη η περίοδος 2013-2014.

αποτελέσματα του εν λόγω κριτηρίου επί της συνολικής κατανομής). Η κλείδα κατανομής που ορίζεται στα παραρτήματα I, II και III της παρούσας απόφασης λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι τα κράτη μέλη από τα οποία πραγματοποιείται η μετεγκατάσταση δεν θα πρέπει να συμβάλλουν τα ίδια ως κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

- (26) Όταν ένα κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή, σε εξαιρετικές περιστάσεις και για δεόντως αιτιολογημένους λόγους που συνάδουν με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι αδυνατεί προσωρινά να συμμετάσχει, πλήρως ή εν μέρει, στη μετεγκατάσταση των αιτούντων, για περίοδο ενός έτους, θα πρέπει να καταβάλλει αντ' αυτού χρηματοδοτική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 0,002% του ΑΕΠ, για την κάλυψη της συνδρομής προς στήριξη των προσπαθειών που αναλαμβάνονται από όλα τα άλλα κράτη μέλη για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση κρίσης και τις συνέπειες της μη συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στη μετεγκατάσταση. Σε περίπτωση μερικής συμμετοχής του στη μετεγκατάσταση, το ποσό αυτό θα πρέπει να μειώνεται αναλόγως. Αυτό το ποσό θα πρέπει να διατεθεί στο Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ως έσοδα για ειδικό προορισμό.
- (27) Πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα παραμείνει αμετάβλητο το επίπεδο της αλληλεγγύης με το κράτος μέλος που υφίσταται ιδιαίτερη πίεση, ως προς τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να μετεγκατασταθούν. Ως εκ τούτου, τα κονδύλια βάσει της κλείδας κατανομής που προβλέφθηκαν για το εκάστοτε κράτος μέλος, το οποίο έχει προβεί σε γνωστοποίηση που έγινε δεκτή από την Επιτροπή, θα πρέπει να ανακατανεμηθούν στα υπόλοιπα κράτη μέλη.
- (28) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της μετεγκατάστασης, σε περίπτωση που ένα ή περισσότερα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στη μετεγκατάσταση των αιτούντων, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή¹⁰.
- (29) Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να εφαρμόζεται για την ανακατανομή στα υπόλοιπα κράτη μέλη των κονδυλίων, βάσει της κλείδας κατανομής, που προβλέπονταν για το ή τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν, λόγω των σημαντικών επιπτώσεων αυτής της ανακατανομής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (30) Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 516/2014, παρέχει υποστήριξη σε ενέργειες κατανομής των βαρών που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών και είναι ανοικτό σε νέες εξελίξεις πολιτικής στον τομέα αυτόν. Το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν δράσεις που σχετίζονται με τη μεταφορά των αιτούντων διεθνή προστασία στο πλαίσιο των εθνικών τους προγραμμάτων, ενώ το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 προβλέπει τη δυνατότητα κατ' αποκοπή ποσού 6 000 ευρώ για τη μεταφορά των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από άλλο κράτος μέλος.

¹⁰

EE L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

- (31) Με στόχο την εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών και λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρούσα απόφαση συνιστά περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής στον τομέα αυτόν, είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη που μεταφέρουν αιτούντες οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας από την Ιταλία, την Ελλάδα ή την Ουγγαρία, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, λαμβάνουν κατ' αποκοπή ποσό για κάθε μετεγκατάσταση προσώπου το οποίο είναι ταυτόσημο με το κατ' αποκοπή ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 και υλοποιείται εφαρμόζοντας τις ίδιες διαδικασίες. Αυτό συνεπάγεται περιορισμένη, προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 18 του κανονισμού 516/2014, δεδομένου ότι το κατ' αποκοπή ποσό θα πρέπει να καταβάλλεται για μετεγκατάσταση αιτούντων και όχι στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Αυτή η προσωρινή επέκταση του πεδίου εφαρμογής των εν δυνάμει δικαιούχων του κατ' αποκοπή ποσού φαίνεται όντως να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος έκτακτης ανάγκης που έχει συσταθεί με την παρούσα απόφαση. Επιπλέον, όσον αφορά το κόστος μεταφοράς των ατόμων που μετεγκαθίστανται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία θα λαμβάνουν κατ' αποκοπή ποσό 500 ευρώ για κάθε άτομο που μετεγκαθίσταται από το έδαφός τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να λάβουν πρόσθετη προχρηματοδότηση, που θα καταβληθεί το 2016, μετά την αναθεώρηση των εθνικών τους προγραμμάτων στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την υλοποίηση δράσεων βάσει της παρούσας απόφασης.
- (32) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η καθιέρωση ταχύρρυθμης διαδικασίας μετεγκατάστασης και να συνοδευθεί η εφαρμογή των προσωρινών μέτρων από τη στενή διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και από την επιχειρησιακή υποστήριξη που παρέχεται από την ΕΥΥΑ.
- (33) Η εθνική ασφάλεια και η δημόσια τάξη θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας μετεγκατάστασης, έως ότου εκτελεστεί η μεταφορά του αιτούντος. Με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κανόνων για την προστασία των δεδομένων, όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ευλόγως ότι ο αιτών αποτελεί κίνδυνο για την εθνική του ασφάλεια ή δημόσια τάξη, ενημερώνει σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη.
- (34) Όταν αποφασίζεται ποιοι αιτούντες με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, θα πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στους ευάλωτους αιτούντες, κατά την έννοια των άρθρων 21 και 22 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹. Από την άποψη αυτή, πρωταρχικό μέλημα θα πρέπει να αποτελούν οι ειδικές ανάγκες των αιτούντων, στις οποίες συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, και η υγεία. Στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει πάντα να δίδεται πρωταρχική σημασία.
- (35) Η ένταξη των αιτούντων με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας στην κοινωνία υποδοχής αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο ενός εύρυθμα λειτουργούντος κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Κατά συνέπεια, προκειμένου επιπλέον να αποφασιστεί ποιο συγκεκριμένο κράτος μέλος θα πρέπει να αποτελέσει το κράτος

¹¹ Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 96).

μέλος μετεγκατάστασης, θα πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ιδιάζοντα προσόντα και χαρακτηριστικά των ενδιαφερόμενων αιτούντων, όπως οι γλωσσικές δεξιότητές τους, καθώς και άλλες ατομικές ενδείξεις βάσει αποδεδειγμένων οικογενειακών, πολιτιστικών ή κοινωνικών δεσμών που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ένταξή τους στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Στην περίπτωση των ιδιαίτερα ευάλωτων αιτούντων, θα πρέπει να αξιολογείται η ικανότητα του κράτους μέλους μετεγκατάστασης να παρέχει επαρκή υποστήριξη σε αυτούς τους αιτούντες και η ανάγκη εξασφάλισης δίκαιης κατανομής αυτών των αιτούντων μεταξύ των κρατών μελών. Με τη δέουσα τήρηση της αρχής περί μη διακρίσεων, τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης μπορούν να υποδεικνύουν τους αιτούντες που προτιμούν, βάσει των ανωτέρω πληροφοριών· βάσει των υποδείξεων αυτών, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία, σε συνεργασία με την ΕΥΥΑ και, όπου αρμόζει, με αξιωματούχους συνδέσμους, μπορούν να καταρτίζουν καταλόγους αιτούντων που είναι πιθανόν να μετεγκατασταθούν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- (36) Ο διορισμός από τα κράτη μέλη αξιωματούχων συνδέσμων στην Ουγγαρία αναμένεται να διευκολύνει την αποτελεσματική εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης, μεταξύ άλλων με την κατάλληλη ταυτοποίηση των αιτούντων που είναι πιθανόν να μετεγκατασταθούν, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τον ευάλωτο χαρακτήρα και τα προσόντα τους. Όσον αφορά τόσο τον διορισμό των αξιωματούχων συνδέσμων στην Ουγγαρία όσο και την άσκηση των καθηκόντων τους, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης και η Ουγγαρία θα πρέπει να ανταλλάσσουν κάθε σχετική πληροφορία και να εξακολουθήσουν να συνεργάζονται στενά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας μετεγκατάστασης.
- (37) Οι νομικές και διαδικαστικές εγγυήσεις που θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 εξακολουθούν να ισχύουν για τους αιτούντες που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση. Οι αιτούντες θα πρέπει, επιπλέον, να ενημερώνονται για τη διαδικασία μετεγκατάστασης που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση, ενώ θα πρέπει να τους κοινοποιείται η απόφαση μετεγκατάστασης, η οποία αποτελεί απόφαση μεταφοράς κατά την έννοια του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο αιτών δεν έχει το δικαίωμα, δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ, να επιλέξει το κράτος μέλος που θα είναι υπεύθυνο για την αίτησή του, ο αιτών θα πρέπει να έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά της απόφασης μετεγκατάστασης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, αποκλειστικά προς τον σκοπό της διασφάλισης του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων του. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία ότι η προσφυγή κατά της απόφασης μεταφοράς δεν αναστέλλει αυτόματα τη μεταφορά του αιτούντος, αλλά ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να ανασταλεί η εφαρμογή της απόφασης μεταφοράς, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.
- (38) Πριν από και μετά τη μεταφορά τους προς τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης, οι αιτούντες θα πρέπει να διαθέτουν τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις που καθορίζονται στην οδηγία 2003/9/EK του Συμβουλίου¹² και την οδηγία 2005/85/EK του

¹² Οδηγία 2003/9/EK του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΕΕ L 31 της 6.2.2003, σ. 18).

Συμβουλίου¹³, και, από την 20ή Ιουλίου 2015, στην οδηγία 2013/33/ΕΕ και την οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις ειδικές ανάγκες υποδοχής τους και τις διαδικαστικές ανάγκες. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2725/2000 του Συμβουλίου¹⁵ και, από την 20ή Ιουλίου 2015, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 603/2013¹⁶ εξακολουθούν να ισχύουν όσον αφορά τους αιτούντες που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

- (39) Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οι δευτερογενείς μετακινήσεις των μετεγκατεστημένων προσώπων από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη, πράγμα που θα παρεμπόδιζε την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Οι αιτούντες θα πρέπει ειδικότερα να ενημερώνονται για τις συνέπειες τυχόν περαιτέρω παράτυπης μετακίνησης εντός των κρατών μελών, καθώς και για το γεγονός ότι, εάν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης τους παρέχει διεθνή προστασία, διαθέτουν, κατ' αρχήν, μόνο τα δικαιώματα που συνδέονται με τη διεθνή προστασία στο εν λόγω κράτος μέλος.
- (40) Επίσης, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Συμβουλίου, η εναρμόνιση των συνθηκών υποδοχής μεταξύ των κρατών μελών αναμένεται να βοηθήσει ώστε να περιοριστούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις των αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίες επηρεάζονται από την ποικιλία των συνθηκών υποδοχής. Για την επίτευξη του ίδιου στόχου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να επιβάλλουν υποχρέωση αναφοράς και να παρέχουν στους αιτούντες διεθνή προστασία υλικά μέσα υποδοχής, όπως στέγη, τροφή και ρουχισμό μόνον σε είδος, καθώς και, όπου αρμόζει, να εξασφαλίζουν ότι οι αιτούντες μεταφέρονται απευθείας στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Ομοίως, κατά το χρονικό διάστημα εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως προβλέπεται στο κεκτημένο για το άσυλο και το Σένγκεν, εκτός σοβαρών ανθρωπιστικών λόγων, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να παρέχουν στους αιτούντες εθνικά ταξιδιωτικά έγγραφα, ούτε άλλα κίνητρα, π.χ. οικονομικά, που θα διευκόλυναν τις παράτυπες μετακινήσεις τους σε άλλα κράτη μέλη. Σε περίπτωση παράτυπων μετακινήσεων σε άλλα κράτη μέλη, οι αιτούντες θα πρέπει να

¹³ Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (ΕΕ L 326 της 13.12.2005, σ. 13).

¹⁴ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2725/2000 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου (ΕΕ L 316 της 15.12.2000, σ. 1).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 1).

αποστέλλονται πίσω στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

- (41) Προκειμένου να αποφευχθούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τους δικαιούχους για τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να εισέρχονται νόμιμα και να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, ενώ θα μπορούσαν και να επιβάλλουν υποχρέωση αναφοράς. Δυνάμει της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλλουν στον δικαιούχο διεθνούς προστασίας, ο οποίος διαμένει παράτυπα στο έδαφός τους, να επιστρέψει αμέσως στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Σε περίπτωση που το πρόσωπο αρνείται να επιστρέψει οικειοθελώς, η μεταφορά στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης γίνεται αναγκαστικά.
- (42) Επιπλέον, εφόσον προβλέπεται στην εθνική του νομοθεσία, σε περίπτωση αναγκαστικής επιστροφής στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, το κράτος μέλος το οποίο επέβαλε την αναγκαστική επιστροφή μπορεί να αποφασίζει να εκδώσει εθνική απαγόρευση εισόδου, που θα εμποδίζει τον δικαιούχο να επιστρέψει, για ορισμένο διάστημα, στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους.
- (43) Δεδομένου ότι ο σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να αντιμετωπιστεί μια επείγουσα κατάσταση και να παρασχεθεί στήριξη στην Ιταλία και την Ελλάδα για να ενισχύσουν τα οικεία συστήματα ασύλου, θα πρέπει να τους επιτραπεί να συνάψουν, με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διμερείς συμφωνίες με την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, για τη μετεγκατάσταση προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης. Οι διακανονισμοί αυτοί θα πρέπει επίσης να αποτυπώνουν τα κύρια στοιχεία της παρούσας απόφασης, ιδίως δε τα σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, καθώς και τα σχετικά με τον κανονισμό 604/2013.
- (44) Η ειδική στήριξη που παρέχεται στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, μέσω του προγράμματος μετεγκατάστασης, θα πρέπει να συνοδεύεται με πρόσθετα μέτρα, από την άφιξη των υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας μέχρι την περάτωση όλων των ισχυουσών διαδικασιών, σε συντονισμό με την ΕΥΥΑ και τους άλλους αρμόδιους οργανισμούς, όπως ο Frontex, για να συντονιστεί η επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν δικαίωμα να παραμείνουν στο έδαφος, κατά τις διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.
- (45) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (46) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη.
- (47) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν γνωστοποιήσει την επιθυμία τους να συμμετάσχουν στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.]

Ή

- (48) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, τα εν λόγω κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύονται από αυτήν, ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.]

Ή

- (49) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (50) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία έχει γνωστοποιήσει (, με επιστολή της ...,) την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.]

Ή

- (51) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει γνωστοποιήσει (, με επιστολή της ...,) την επιθυμία του να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (52) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.]
- (53) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (54) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1
Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει προσωρινά μέτρα στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας, προκειμένου να τους δοθεί στήριξη για να αντιμετωπίσουν καλύτερα την επείγουσα κατάσταση που έχει προκληθεί λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών στα εν λόγω κράτη μέλη.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «αίτηση διεθνούς προστασίας»: η αίτηση διεθνούς προστασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο η) της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷.
- β) «αιτών»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση.
- γ) «διεθνής προστασία»: το καθεστώς του πρόσφυγα και το καθεστώς της επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχεία ε) και ζ) της οδηγίας 2011/95/ΕΕ.
- δ) «μέλη της οικογένειας»: τα μέλη της οικογένειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- ε) «μετεγκατάσταση»: η μεταφορά του αιτούντος από το έδαφος του κράτους μέλους, το οποίο τα κριτήρια που καθορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 υποδεικνύουν ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησής του για διεθνή προστασία, στο έδαφος του κράτους μέλους μετεγκατάστασης.
- στ) «κράτος μέλος μετεγκατάστασης»: τα κράτη μέλη τα οποία καθίστανται υπεύθυνα για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του αιτούντος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, μετά τη μετεγκατάστασή του στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής

1. Η μετεγκατάσταση πραγματοποιείται μόνο για τους αιτούντες οι οποίοι έχουν καταθέσει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία και για τους οποίους θα ήταν άλλως υπεύθυνα τα κράτη αυτά, βάσει των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

¹⁷ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ L 337 της 20.12.2011, σ. 9).

2. Η μετεγκατάσταση, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, εφαρμόζεται μόνο για τους αιτούντες που ανήκουν σε εθνικότητες, για τις οποίες το ποσοστό των αποφάσεων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας μεταξύ των πρωτοβάθμιων αποφάσεων που εκδίδονται επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 2013/32/ΕΕ¹⁸, ανέρχεται σε 75% ή είναι υψηλότερο, σύμφωνα με τα ενημερωμένα ανά τρίμηνο τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο ΕΕ. Στην περίπτωση των απάτριδων, λαμβάνεται υπόψη η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής. Οι τριμηνιαίες ενημερώσεις λαμβάνονται υπόψη μόνο στην περίπτωση αιτούντων που δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη ως αιτούντες οι οποίοι θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3.

Άρθρο 4

Μετεγκατάσταση των αιτούντων στα κράτη μέλη

1. Οι αιτούντες πρέπει να μετεγκατασταθούν στα άλλα κράτη μέλη ως εξής:
- α) 15 600 αιτούντες πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, όπως ορίζεται στο παράρτημα I.
 - β) 50 400 αιτούντες πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, όπως ορίζεται στο παράρτημα II.
 - γ) 54 000 αιτούντες πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ουγγαρία στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, όπως ορίζεται στο παράρτημα III.
2. Ένα κράτος μέλος δύναται, σε εξαιρετικές περιστάσεις, εντός ενός μηνός από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή, προβάλλοντας δεόντως αιτιολογημένους λόγους που συνάδουν με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι αδυνατεί προσωρινά να συμμετάσχει, πλήρως ή εν μέρει, στη μετεγκατάσταση των αιτούντων από τα κράτη μέλη που επωφελούνται από τη μετεγκατάσταση. Η Επιτροπή αξιολογεί τους λόγους που προβάλλονται και απευθύνει απόφαση στο εκάστοτε κράτος μέλος. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η γνωστοποίηση είναι δεόντως αιτιολογημένη, το κράτος μέλος απαλλάσσεται, για περίοδο ενός έτους, από την υποχρέωσή του να συμμετάσχει στη μετεγκατάσταση αιτούντων σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και, αντ' αυτού, καταβάλλει χρηματοδοτική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 0,002% του ΑΕΠ· σε περίπτωση μερικής συμμετοχής του στη μετεγκατάσταση, το ποσό αυτό μειώνεται αναλόγως. Η συνεισφορά αυτή χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της συνδρομής προς στήριξη των προσπαθειών που αναλαμβάνονται από όλα τα άλλα κράτη μέλη για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση κρίσης και τις συνέπειες της μη συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

¹⁸ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

573/2007/EK και 575/2007/EK και της απόφασης 2007/435/EK του Συμβουλίου¹⁹. Η συνεισφορά αυτή συνιστά έσοδο για ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002²⁰.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για την ανακατανομή στα υπόλοιπα κράτη μέλη των κονδυλίων, βάσει της κλείδας κατανομής, που προβλέπονταν για οποιοδήποτε κράτος μέλος που έχει προβεί σε γνωστοποίηση η οποία έγινε δεκτή από την Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 2, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που ορίζεται στα παραρτήματα I, II και III. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 5

Διαδικασία μετεγκατάστασης

1. Για τους σκοπούς της διοικητικής συνεργασίας που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, κάθε κράτος μέλος ορίζει ένα εθνικό σημείο επαφής, η διεύθυνση του οποίου γνωστοποιείται στα άλλα κράτη μέλη και στην ΕΥΥΑ. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, σε συνεννόηση με την ΕΥΥΑ και άλλους αρμόδιους οργανισμούς, για την καθιέρωση άμεσης συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, μεταξύ άλλων σχετικά με τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 7.
2. Τα κράτη μέλη υποδεικνύουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα και οπωσδήποτε ανά τρίμηνο, τον αριθμό των αιτούντων που μπορούν να μετεγκατασταθούν ταχέως στο έδαφός τους, και παρέχουν κάθε άλλη σχετική πληροφορία.
3. Βάσει αυτών των πληροφοριών, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία, με τη βοήθεια της ΕΥΥΑ και, κατά περίπτωση, των αξιωματούχων συνδέσμων των κρατών μελών που αναφέρονται στην παράγραφο 8, προσδιορίζουν τους συγκεκριμένους αιτούντες που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν στα άλλα κράτη μέλη και υποβάλλουν, το συντομότερο δυνατόν, κάθε σχετική πληροφορία στα σημεία επαφής των εν λόγω κρατών μελών. Προτεραιότητα δίδεται για τον σκοπό αυτόν σε ευάλωτους αιτούντες, κατά την έννοια των άρθρων 21 και 22 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ.
4. Βάσει της έγκρισης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία λαμβάνουν, το συντομότερο δυνατόν, την απόφαση μετεγκατάστασης κάθε προσδιοριζόμενου αιτούντα σε συγκεκριμένο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, σε συνεννόηση με την ΕΥΥΑ, και ενημερώνουν τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης μπορεί να αποφασίσει να μην εγκρίνει τη μετεγκατάσταση του αιτούντος μόνον εφόσον συντρέχουν βάσιμοι λόγοι, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 7.
5. Οι αιτούντες, των οποίων απαιτείται να ληφθούν τα δακτυλικά αποτυπώματα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, επιτρέπεται να προταθούν για μετεγκατάσταση μόνον εφόσον έχουν ληφθεί τα δακτυλικά τους αποτυπώματα και διαβιβαστεί στο κεντρικό σύστημα Eurodac, σύμφωνα με τον του εν λόγω κανονισμό.

¹⁹ ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 168.

²⁰ ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1.

6. Η μεταφορά του αιτούντος στο έδαφος του κράτους μέλους μετεγκατάστασης πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία κοινοποίησης στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο της απόφασης μεταφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4. Η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία διαβιβάζουν στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης την ημερομηνία και τον χρόνο της μεταφοράς, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία.
7. Τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να αρνηθούν τη μετεγκατάσταση του αιτούντος μόνον εφόσον συντρέχουν εύλογοι λόγοι να θεωρηθεί ότι αποτελεί κίνδυνο για την εθνική τους ασφάλεια ή δημόσια τάξη, ή εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι για την εφαρμογή των διατάξεων αποκλεισμού, όπως ορίζεται στα άρθρα 12 και 17 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ.
8. Για την εφαρμογή όλων των πτυχών της διαδικασίας μετεγκατάστασης που περιγράφονται στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να διορίσουν στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία αξιωματούχους συνδέσμους, μετά από ανταλλαγή όλων των σχετικών πληροφοριών.
9. Κατά το κεκτημένο της ΕΕ, τα κράτη μέλη εκπληρώνουν εις ακέραιον τις υποχρεώσεις τους.
10. Συνεπώς, ο προσδιορισμός, η καταχώριση και η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για τη διαδικασία μετεγκατάστασης διασφαλίζονται από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, υπάρχουν δε όλες οι αναγκαίες διευκολύνσεις. Οι αιτούντες που διαφεύγουν τη διαδικασία μετεγκατάστασης αποκλείονται από τη μετεγκατάσταση.
11. Η διαδικασία μετεγκατάστασης που προβλέπεται στο παρόν άρθρο περατώνεται το συντομότερο δυνατόν και όχι πάνω από δύο μήνες από τη στιγμή της υποδείξης, από πλευράς του κράτους μέλους μετεγκατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εκτός εάν η έγκριση από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, που αναφέρεται στην παράγραφο 4, δοθεί σε χρονικό διάστημα μικρότερο από δύο εβδομάδες πριν από τη λήξη του διμήνου. Σε τέτοια περίπτωση, η προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας μετεγκατάστασης μπορεί να παραταθεί για περαιτέρω διάστημα που δεν υπερβαίνει τις δύο ακόμη εβδομάδες. Επιπλέον, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά 4 ακόμη εβδομάδες, όπου αρμόζει, εάν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία δικαιολογούν αντικειμενικά πρακτικά κωλύματα που παρεμποδίζουν την εκτέλεση της μεταφοράς.
12. Εάν η διαδικασία μετεγκατάστασης δεν περατωθεί εντός αυτού του χρονικού ορίου και εκτός εάν η Ιταλία, η Ελλάδα ή η Ουγγαρία συμφωνήσει με το κράτος μετεγκατάστασης εύλογη παράταση του χρονικού ορίου, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία παραμένουν υπεύθυνες για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013.
13. Μετά τη μετεγκατάσταση του αιτούντος, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης λαμβάνει και διαβιβάζει στο κεντρικό σύστημα της Eurodac τα δακτυλικά αποτυπώματα του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, και ενημερώνει τα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 10 και, κατά περίπτωση, το άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 6

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των αιτούντων διεθνή προστασία που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση

1. Το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέλη της οικογένειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης να μετεγκατασταθούν στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους.
3. Πριν από την απόφαση μετεγκατάστασης του αιτούντος, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία ενημερώνουν τον αιτούντα, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ο αιτών ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί, σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση.
4. Όταν η απόφαση για τη μετεγκατάσταση του αιτούντος έχει ληφθεί και πριν από την πραγματική μετεγκατάσταση, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία κοινοποιούν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση μετεγκατάστασής του εγγράφως. Η εν λόγω απόφαση προσδιορίζει το κράτος μέλος μετεγκατάστασης.
5. Ο αιτών ή ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας που εισέρχεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις διαμονής σε αυτό το άλλο κράτος μέλος, υποχρεούται να επιστρέψει αμέσως, ενώ το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δέχεται και πάλι το εν λόγω πρόσωπο.

Άρθρο 7

Επιχειρησιακή υποστήριξη προς την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία

1. Προκειμένου να υποστηριχθούν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία για καλύτερη αντιμετώπιση των εξαιρετικών πιέσεων στα οικεία συστήματα ασύλου και μετανάστευσης, οι οποίες πιέσεις οφείλονται στην επικρατούσα αυξημένη μεταναστευτική πίεση στα εξωτερικά τους σύνορα, τα κράτη μέλη αυξάνουν την επιχειρησιακή υποστήριξη, σε συνεργασία με την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, που παρέχουν στον τομέα της διεθνούς προστασίας, μέσω των συναφών δραστηριοτήτων που συντονίζονται από την ΕΥΥΑ, τον Frontex και άλλους αρμόδιους οργανισμούς, με την απόσπαση, ιδίως, όταν αυτό είναι αναγκαίο, εθνικών εμπειρογνομόνων για τις ακόλουθες δραστηριότητες υποστήριξης:
 - α) τον έλεγχο των υπηκόων τρίτων χωρών που φθάνουν στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, ο οποίος περιλαμβάνει τη σαφή τους ταυτοποίηση, τη λήψη και καταχώριση των δακτυλικών αποτυπωμάτων και, όπου δει, την καταχώριση των αιτήσεών τους για διεθνή προστασία, και, κατ' αίτηση της Ιταλίας, της Ελλάδας ή της Ουγγαρίας, την αρχική εξέταση των αιτήσεών τους·
 - β) την παροχή στους αιτούντες ή τους εν δυνάμει αιτούντες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο μετεγκατάστασης, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, των πληροφοριών και της ειδικής βοήθειας που ενδέχεται να χρειαστούν·

- γ) την προετοιμασία και την οργάνωση των επιχειρήσεων επιστροφής για υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι είτε δεν υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας ή των οποίων το δικαίωμα παραμονής στο έδαφος έχει εκλείψει.
2. Επιπλέον της στήριξης που παρέχεται δυνάμει της παραγράφου 1 και προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή όλων των φάσεων της διαδικασίας μετεγκατάστασης, παρέχεται ειδική υποστήριξη, όπου αρμόζει, στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία, μέσω σχετικών ενεργειών, τις οποίες συντονίζουν η ΕΥΥΑ, ο Frontex και άλλοι αρμόδιοι οργανισμοί.

Άρθρο 8

Συμπληρωματικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν από την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία

1. Η Ιταλία και η Ελλάδα, έχοντας κατά νουν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της απόφασης [YZY/2015], της [ημερομηνία] 2015, για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, κοινοποιούν έως την/τις [ένας μήνας από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης] επικαιροποιημένο χάρτη πορείας, όπου να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
2. Η Ουγγαρία υποβάλλει στην Επιτροπή, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης, χάρτη πορείας, που θα περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της πρώτης υποδοχής και του επαναπατρισμού, ενισχύοντας τις ικανότητες, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων της στους τομείς αυτούς, καθώς και μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Η Ουγγαρία εφαρμόζει πλήρως τον εν λόγω χάρτη πορείας.
3. Εάν η Ιταλία, η Ελλάδα ή η Ουγγαρία δεν συμμορφωθούν με υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή 2, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις του, να αναστείλει την εφαρμογή της παρούσας απόφασης για το συγκεκριμένο κράτος μέλος για χρονική περίοδο έως τριών μηνών. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει άπαξ να επεκτείνει αυτή την αναστολή για περαιτέρω περίοδο έως τριών μηνών. Η εν λόγω αναστολή δεν επηρεάζει τις μεταφορές αιτούντων που εκκρεμούν μετά την έγκριση του κράτους μέλους μετεγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4.

Άρθρο 9

Περαιτέρω καταστάσεις επείγουσας ανάγκης

Σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης η οποία προκαλείται λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών σε ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίσει προσωρινά μέτρα υπέρ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή της συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στη μετεγκατάσταση, όπως προβλέπεται στην παρούσα απόφαση, καθώς και πιθανά αντισταθμιστικά μέτρα για την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ουγγαρία.

Άρθρο 10
Χρηματοδοτική στήριξη

1. Για κάθε πρόσωπο που μετεγκαθίσταται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση,
 - α) το κράτος μέλος μετεγκατάστασης εισπράττει κατ' αποκοπή ποσό 6 000 ευρώ·
 - β) η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία εισπράττουν κατ' αποκοπή ποσό 500 ευρώ.
2. Η χρηματοδοτική αυτή στήριξη υλοποιείται με την εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014. Κατ' εξαίρεση από τις ρυθμίσεις προχρηματοδότησης που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 514/2014, το 2016 καταβάλλεται στα κράτη μέλη ποσό προχρηματοδότησης που ανέρχεται στο 50% του συνολικού κονδυλίου σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 11
Συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες

Με τη συνδρομή της Επιτροπής, μπορούν να καθιερωθούν διμερείς ρυθμίσεις μεταξύ, Ιταλίας, Ελλάδας και Ουγγαρίας, αντιστοίχως, και Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, Νορβηγίας και Ελβετίας, για τη μετεγκατάσταση αιτούντων από το έδαφος της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας στο έδαφος των δεύτερων κρατών. Τα κύρια στοιχεία της παρούσας απόφασης, ιδίως δε εκείνα που αφορούν τη διαδικασία μετεγκατάστασης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, λαμβάνεται δεόντως υπόψη στις εν λόγω ρυθμίσεις.

Άρθρο 12
Υποβολή εκθέσεων

Με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη και οι αρμόδιοι οργανισμοί, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, κάθε έξι μήνες, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Επίσης, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, κάθε έξι μήνες, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των χαρτών πορείας που αναφέρονται στο άρθρο 8, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ουγγαρία.

Άρθρο 13
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 44 του κανονισμού 604/2013. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή²¹.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

²¹ EE L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

Άρθρο 14
Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται έως την/τις [24 μήνες από την έναρξη ισχύος].
3. Εφαρμόζεται σε πρόσωπα που φθάνουν στο έδαφος της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ουγγαρίας από την/τις [ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος] έως την/τις [ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος συν 24 μήνες], καθώς και στους αιτούντες που έχουν φθάσει στο έδαφος των εν λόγω κρατών μελών από την/τις [1 μήνα πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης] και μετά.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος